

Szerkesztőségi iroda:
Csik-Szereda
Györgyjakab Márton
könyvkereskedése,
hová
a lap szellemi részét illető
közlemények,
előfizetési pénzek és hír-
detések küldendőek.

CSIKI LAPOK

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 4 ft.
(Külföldre) . . . 6 ft.
Félévre . . . 2 ft.
Negyedévre . . . 1 ft.
Egyes lap ára 10 kr.

Hirdetési díjak
a legolcsóbban számítottan.
Bélyegdíjért külön minden
beiktatásnál 30 kr.

Nyitányi cikkek
soroként 10 kr-ért közöl-
tetnek.

Hitelügyünk szervezése.

A „Csiki Lapok“ legutóbbi számában „Oláh pénz a székelyek“ között czimvel a lap élén megjelent cikk a székely gazdák nyomasztó helyzetével foglalkozva, rámutat arra az elszomorító tényre, hogy a nagyszebeni Albina, ha maszlagos dákoromán ideaival nem is, de a mi pénzviszonyainkhoz mérten olcsó járadékkölcsőneivel mindenestre hódít a székelység soraiban.

Ez a hódítás látszólag nem veszélyes, sőt közgazdaságilag örvidenünk kell azon, ha hitelre szoruló népünk minél olcsóbb kölcsönpénzhez juthat. Hiszen pénzintézeink, takarékpénztáraink, biztosítóink jó nagy részben idegen, külföldi tőkével üzérkednek s így végelemzésben a hitelt élvező közönség existenciája felett a külföldi plutokrácia damoklesi kardja lebeg.

Ugy, de az Albina nem külföldi bank, hiszen Nagy-Szebenben székel. Pénze nem oláh pénz, hiszen a magyar állam pénzét használja. Pénzforrása sem Oláhországban, hanem inkább Franciaországban és Angolországban van. Am azért magyar nemzeti szempontból még is elszomorító, ha a székelység az Albina segélyét kénytelen igénybe venni. Mert ez a pénzintézet — jól megértendő — benn a magyar haza földjén, a magyar állam jogara alatt, az oláh ultrák kezében eszköz a magyar faj helyzetének kizsákmányolására és a dákoromán agyrémek propogálására. Hát mi hizlaljuk a piocát? Mi gazdagitsuk a vágyainktól, törekvéseinktől idegen zsebrákat? És mi köszörüljük élésre az ellenségeink kezében legyilkolásunkra mindig készen álló tört? . . .

Czikkiró maga elismeri, hogy „pénzintézetekben Gyergyó nem szenved hiányt“

és én hozzáteszem, hogy a csiki részeken sem hiányzanak a takarékpénztárak; kész örömet segítenek a szegény emberen. Csakhogy az ilyen segítségre a végén azt szokta mondani a székely: „adtál uram esőt s nincs köszönet benne.“

Itt vannak a megyei pénzalapok — ha jól tudom közel 900 ezer forinttal, — melynek nagy része 4%-os állampapírokba van gyümölcsötvetés végett fektetve. Ezen pénzalapokból igen sok kisbirtokos segített magán, de az eddigi eredmény a rendelkezésre álló nagy tőkével legkevésbé sem áll arányban és az u. n. nevelési és kölcsönkiszegítő pénztár mostani szervezete távolról sem alkalmas arra, hogy a vármegye lakossága hiteligenyeinek kielégítését s ennek kapcsán a közgazdasági élet irányítását kezében tartsa.

Pedig ha Csikvármegye a kölcsönkiszegítő pénztár kezelése alatt álló pénzekből — tekintélyes ingatlan vagyonára támaszkodva pl. a perhorreskált Albina mintájára földhitelintézetet alakítana, hitem és meggyőződésem szerint:

1. Pénzei sokkal biztosabb helyre lennének elhelyezve, mint a hogyan most, állampapírokba fektetve elhelyezve vannak.

2. Minden legkisebb rizikó nélkül sokkal jobban tudná gyümölcsötvetni, növelni vagyonát.

3. Nem csak a csiki székelység, hanem csaknem egész Eráel, lakosságának hiteligenyeit kielégítené, a közgazdasági életnek hatalmas lendületet adna. Kiragadná a birtokosságot az idegen pénzzel nagy %-ra dolgozó takarékpénztárak légköréből, a magán uzsorások fojtó körmei közül és távol tarthatná népünket az Albina befolyásától.

A kisbirtokosok és iparosok hiteligenyeinek kielégítésére, általános kifejezés-

sel az alsóbb osztályok érdekeinek védelmére és felemelésére már régóta hangoztatják a szövetkezeti ügy felkarolását, mint az adott viszonyok közt egyetlen alkalmas eszközt arra, hogy a nyomasztó terhek alatt roskadozó kisbirtokosság és kisiparos osztály — mely a nemzet zömét képezi — az elmerüléstől megmentessék. E tekintetben valóban követendő például szolgálhatnak a nyugati államok, különösen Francia és Angolországok virágzó községi szövetkezetei.

A szövetkezeti eszmében jut érvényre krisztusi tan egyik nagy elve: „Szeresd felebarátodat mint tenmagadat.“ Magában az eszmében két nemes irány domborodik ki, t. i. a szövetkezeti tagoknak anyagi támogatása és értelmi, valamint erkölcsi életének irányítása s felemelése.

Magyarországon 1895. év végével 1068 szövetkezet volt, melyeknek nagy része azonban a szövetkezet szép firmája alatt nem egyéb, mint közönséges nyerészkedő társaság. De van mintegy 400 községi hitelszövetkezet olyan, melynek célja: „tagjainak erkölcsi és anyagi jóllétét — a takarékosági hajlam emelése, hitelük szerzése, illetőleg hiteligenyeik kielégítése után fejleszteni.“ Ezen szövetkezetek „a hazai szövetkezetek központi hitelintézetével állanak összeköttetésben, illetőleg ezen központi intézetnek üzletrészekkel bíró tagjai. Közel másfél évi gyakorlati tapasztalataim után bátran mondhatom, hogy a községi hitelszövetkezet a fentebb jelzett célok megvalósítására teljesen alkalmas intézmény. De az is bizonyos, hogy a gyakorlatban egyes oly természetű nehézségek merülnek fel, a melyeknek elhárítása a vezetőknek teljes odaadó ügybuzgalmát és munkásságát igényli. A központi hitelintézet nincs abban a helyzetben, hogy a

A „CSIKI LAPOK“ TÁRCZÁJA.

Egy ebéden a királynál.

Történt ezelőtt néhány évvel X városban, kis és nagynyujtói Csüdör Andrással, hol a törvényszéknél irogatott.

Háromszéken előkelő család volt egykor ez a Csüdör család, ma már igaz csak névleg emlegetik.

Ebből a családból származik a mi Andrásunk is.

Iskoláit Kézdi-Vásárhelytt, Kantában végezte, egész a harmadik gimnáziumig, szegénynek tehát reménye se lehetett, hogy valaha kinevezzék irnoknak.

Elhatározta, azaz rábeszéltek, hogy tegye le a negyedik osztályról a vizsgát; tanulni kell ugyan egy keveset, de az ember a megélhetésért sokat megtesz.

Már ekkor beteg volt, hozzá meg egy kis elmebaj is járult.

Jelentkezik a gimn. igazgatónál.

Hogy és mint ment a vizsga, nem tudom, ott nem voltam, hogy sikerült tudom.

Nem volt háládatlan ember; a jó vizsgáztató tanár urakat meghívta szerény vacsorára.

Az igazi kedély uralta a kis asztaltársaságot.

Az ének s a hegedű hangja össze vegyült, csengtek a poharak s a hatalmas dikeziók megindultak.

Örült mindenki, egyedül kis és nagynyujtói Csüdör András volt komoly. Talán a régi jó időkre gondolt vissza.

A vig zajt csend váltja fel, kis és nagynyujtói Csüdör beszél — beszél a régi jó időkből.

„Sok szép napjaim voltak az életben — de a legszebbek közé kell soroznom, midőn leheték az a szerencsés, hogy jó királyunk urí asztalánál lehettem.

Én igaz azelőtt Ő felségét nem ismertem, a felséges asszonynak Előpatakán lettem bemutatva Tiszától s ennek a jussán is voltam meghíva.

Az egész úgy történt:

Pestre kell mennem, gazdasági s egyéb szükséges gépek beszerzése végett. Az igazat vallom be, mikor felérkeztem összes pénzállományom egy piczulából állott. Gondolkoztam sokat mitevő legyenek, az eső hullott, éhes voltam, pénzem csak tíz krajczár. Fine finali a gondolatok nexussán oda jutok, be megyek a Szikszaiába s megiszom egy pohár sört. Ugy is lesz.

Elfoglalom egy üres asztalt s kezdem szürtyölgetni az árpa levét. Teljen az idő, előveszem csizmám szárából furujám s lassan fujdogálni kezdem. Minden dicsekvés nélkül mondhatom meglehetősen játsztam a furuján.

Látom egyszer az egész étterem figyelmes rám.

A mellék szobában Apponyi, Károlyi, Szapáry, Isten tudja, hogy még kik mulatnak. Nekem bajom velük nem lévén nem is ügyeltem arra.

Mint fujdogálom, egy magas alak áll meg előttem, mondhatom elég udvariason meghajtja magát s kér, hogy mutathatná be magát, — én Apponyi Albert vagyok — kis és nagynyujtói Csüdör András.

Rövidke beszélgetésünk után kér, menjek be asztaltársaságukhoz.

Igaz időm sok nincs, néhány gyároshoz el kell mennem, de ha épen így van hát Isten neki.

Örömmel fogadtak, különösen, hogy háromszéki eredetem megtudták és hogy a kis és nagynyujtói családhoz tartozom.

Volt ám mulatás, igazi kedv, melyet a pezsgő folyton növelt. Alig szakítottam meg a furuja szót, újra kellett kezdenem. Soha nem hittem, mulatás közben úgy teljen az idő, higyjék az urak, másnap 10 órakor még ott voltunk.

Megmagyaráznom magamnak máig sem tudtam, honnan tudhatta meg a Felséges család, hogy én Pesten vagyok.

Oszló félben van az asztaltársaság, mikor egy generális csak beállit, katonáson üdvözl s kérdi itt-e kis és nagynyujtói Csüdör András — ebédre van meginvitálva a várba.

Én vagyok kedves vitéz uram, jöjjön üljön be kissé hozzánk, aztán eligazítjuk.

Nem, vinnem kell a választ.

Sajnálom kedves barátom, mondja meg a Felségnek igaz tisztelem mellett, ma legjobb akarattal sem tehetem, talán holnap. Isten áldja.

Szerettem volna már dolgaim után nézni, de a társaságtól ám megszabadulni nem könnyű dolog volt. Végre is belátták körülményeim, engedtek kérésemnek, de azzal a kikötéssel, hogy holnap d. e. 10 órakor itt találkozni fogunk.

Intézkedtem gyorsan, a gépeket még az nap felrakattam, magam holnapra teljesen szabadá akartam tenni. Ugy is lett.

kölcsönt 6%-nál olcsóbban adja s így a szövetkezet, hogy csak némileg is prosperálhasson 7 $\frac{1}{2}$ %-nál olcsóbb kölcsönt nem adhat tagjainak. És azaz 1 $\frac{1}{2}$ % csak oly módon lesz elegendő, a kiadások fedezésére, ha akadnak ügybuzgó emberek, kik a szövetkezet ügyeinek intézését díj nélkül teljesítik.

Poroszországban az állam a szövetkezetek támogatása végett egy nagy központi intézetet létesített, mely igen olcsó kamatra ad kölcsönt. Ez nálunk is szükség volna, ha a szövetkezeti eszmét általánossá akarjuk tenni. És itt ismét önként felmerül az a kérdés: vajjon ez a Csikmegye tulajdonát képező pénzalapokból alakítandó központi hitelszövetkezet a Csikmegyében alakítandó hitelszövetkezeteknek nem lehetne alkalmas kölcsönintézete!? Miért adjuk azt a 6% kamatot a budapesti intézetnek, mikor azzal a vármegye vagyonát növelhetnők!? És a vármegye miért félne saját szövetkezeteinek kölcsönt adni, mikor egy budapesti intézet nem fél még az alakulási költségeket is előlegezni?! Ily módon a szövetkezeti eszmét Csikmegye minden községében meglehetne testesíteni.

De addig is, míg ezek közül egyik vagy másikra elérkezik az idő s bekövetkezik a teljes megérés stádiuma: használjuk fel a rendelkezésünkre álló eszközöket s a központi hitelintézet segítségével alakítsuk meg a községi hitelszövetkezeteket minden arra alkalmas ponton, mert a 7 $\frac{1}{2}$ %-os kölcsön, mikor a kamatot az adós saját intézetének fizeti, nagy haladás a jelenlegi 10—12%-os takarékpénztári kölcsönökkel szemben.

Örömmel üdvözlöm a * jegyű czikk íróját, valamint az általa említett férfiakat a szövetkezeti eszme szolgálatában s óhajtom, hogy munkálkodásuknak legyen meg a kellő sikere, a mi ha a cél tiszta és minden mellékkörülménytől ment, nem is fog elmaradni.

A hitelügynek szövetkezeti alapon való szervezésével a székelységnek nem csak existenciáját biztosíthatjuk, hanem egy biztos eszközt adunk kezébe, melynek segítségével úgy az értelmi-és erkölcsi téren, mint a vagyonosodásban előre haladhat. Egyértelműleg fejlett, erkölcsileg tiszta és vagyonban gyarapodó nép pedig a második évezred kezdetén álló hazának legbiztosabb támasza.

Bartalis Ágost.

Előre gondoltam csak a bor heve ígértette meg a más napi találkát, de biz nem úgy volt, mert még előttem ott voltak. Szervusztok fiuk.

Pár szót alig váltunk, a generális újra állit be s adja elő nagy lélek szakadva, Ő felsége kéri legyen szerencséje okvetlen.

Ez elől már kitérnem nem szabad. Mondja csak meg barátom, hogy nem sokára ott leszek. Isten álja.

Délután fél kettő lehetett az óra mikorra felértem. Volt öröm. Bámultam, mindenre oly jól emlékszik a Felséges asszony. — No de üljön le — engedj helyet Rezső.

Bocsánat, férjem még be sem mutattam.

Én I-ső Ferencz József vagyok — magam kis és nagynyujtói Csüdör András.

Már a marhahusnál voltak, sajnálták, hogy biztosan nem tudhatták lesz-e szerencsájuk.

Jaj Istenem, kedves kis és nagynyujtói Csüdör ur úgy restelem, ma csak két levesünk van; tehen husos laska, meg kásás leves, ugyan mondja melyikből kínálhatnám meg?

Jó lesz Felséges asszonyom bármelyikből.

A jó délebed alatt beszélünk össze sok családi s egyéb dolgokat.

Panaszkodott a jó Felség, az az igazi becsületes lélek, hogy nem akar Rezső tanulni. A költség meg van, fogadtam jó szállást, kitűnő kosztot, (a tarisnya rendszert felhagytam) csak lenne szorgalmasabb.

Sajnáltam, látva mennyire szívén hordja fia jövőjét, ajánlottam több gimnáziumot, végül is a legjobbra véltem a kézdívasárhelyit, Kantát, a

Az Emke a békási magyarokért.

Az Emke központi igazgatósága a Gyergyó-Békásban szervezendő róm. kath. lelkészség és áll. népiskola ügyében vélemény betérésztésre hivta fel a gyergyói főkkört, mely a febr. 22-én tartott gyűlésén a következő javaslatot tette magáévá.

Békás-Domuk-Zsedánpatok csoportközség a magyar és oláh határon fekszik a békási szoros mellett, melyen állandó összeköttetés van a szomszédos Romániával.

Domuknak régi neve Domokos, mely Szent-domokos község birtokához tartozott, továbbá a társközség Békás elnevezése meggyőzően bizonyítja, hogy ezek alakulásuk kezdetén magyar telepek voltak s tényleg első lakói székelyek voltak, kik Csikmegyének csiki és gyergyói községeiből települtek ide. Az első őslakosok után azonban a szomszédos Moldovából oláhok vándoroltak be, kik idő folytán oly nagyon elszaporodtak, hogy számbeli nagyságukkal messze felülhaladták a székely őslakosokat, ugyannyira, hogy jelenleg e társközségekben 5425 lakosság között 444 magyar ajkú van, a többi oláh.

Az oláh lakosság számban és vagyonban folyton növekedvén, egyházakat és iskolákat szervezett. Ezen intézményeikből, valamint a közeli testvérnéptől vallási és nemzeti érzületük bőséges tápot nyert s így tulsulyukkal egészen elnyomták a magyar ajkuakat, annál inkább, mert ez utóbbiakról, mintha községük az állam határain kívül esnék, az anyanemzetnek elszakadt része lenne, évszázadon keresztül senki sem gondolt. Önerjükéből vallási és iskolai intézmény felállítására képtelenek levén, hanyatlásnak indultak.

A nemzeti érzületnek a vallás- és oktatásra épen oly szüksége van, mint a növénynek a nap-sugárra, a tüdőnek a levegőre, a testnek a mindennapi táplálékra. Ha a nemzeti érzés, a szív és lélek e két éltető erőt: a vallást és oktatást nem nyerheti a rendes forrásból; akkor — mint az árnyékba került növény — arra hajlik, a honnan a rendes fény helyett idegen elembe kárpótlást talál; az idegen világosság pedig a saját atomjai szerint végzi asszimiláló munkáját.

Igy e társközségek derék székelyei, dacára hagyományos jellemvonásuknak, a hazaszeretethez — lelki szükségleteik kielégítésének kényszere alatt — az idegen vallásba és nemzetiségbe olvadtak. Még ma is nagyon sokan vannak, kiknek egészen eredeti magyar nevék van, másoknak pedig átalakította ugyan az oláh nyelv jó magyar hangzású nevéit; de azért benne a magyar eredet könnyen felismerhető. Minthogy ezek oláh vallás és iskolázásban nőttek fel, a magyar nemzetre nézve elveszetteknek kell tekintenünk.

E nemzeti átalakulás proccessusa még mindig tart s hova-tovább nagyobb erővel haladna, ha az itt élő székelyek felé nem nyul jótévő, segítő kéz, mely az édes anyához vezesse vissza az elveszetteket s tartóztassa vissza az elveszendőket.

A magukra itt hagyott székely testvérek az Emkében találják fel e jótévő áldást osztó kezét, melyet, mint szabadítót, leirhatatlan örömmel üdvözölnek.

Felmentve érezzük magunk annak fejtegetése alól, hogy azt a magasztos munkát, melylyel az itt

minoriták gimnáziumát, mondhatom kitűnően tanítanak, (alapítványt is kaphat) meg olcsó koszt, jutányos a szállás. Jó magam is ott tanultam.

De mennyi az egyéb baj. Ma Pesten kapnak össze a miniszterek, holnap Bécsben; ma itt békéltettek, holnap ott. Baj az élet. Lássá most találkozunk legelőbb, most szépen elbeszélhetnők az időt, igazán restellem, de mennem kell Bécsbe, ismét baj van.

Fiam, nyomd meg a villanyos csengőt, jöjjön be az inas.

Parancsolja Felséged!

Tedd a kufferba a koronát, megyünk Bécsbe; ügyelj a vonatról le ne késsünk.

Világért egy szóval fel nem tartottam volna, látva mily sietős az útja, hanem meghagyta, mikor még erre járok egyenesen hajtassak hozzája.

Megköszöntem az igaz szívességet — messze ősi fészkem — hanem kértem, Nyujtód felé járva, uri házam ki ne kerülje.

Eddig terjedt beszéde, mint valódi faktumot adta elő.

Azt a nyugodtságot, azt a kitűnő mimikát melylyel igen jól tudta kisérni külömben is jó előadását elképzelni — jó lehetett.

Az asztaltársaság nyult el a nevetéstől.

Sem a vizsgán, sem a vacsorán jelen nem voltam, az egészet egy jó barátom elbeszélése után tudom.

Hősünk pár év mulva Szebenben halt meg.

Dr. Sántha Albert.

elő székely testvéreket a magyar nemzet részére biztosíthatjuk, az egyház és iskolára kell bízunk. Ha feltárul előttük az ősi vallás ajtaja s megnyílik a nemzeti művelődés csarnoka, visszatér és megerősödik bennök a nemzeti érzés; és erdős, távoli szülőföldjükön is boldogok lesznek; mert érezni fogják ők is az édes anya ölelésének és csókjának melegét.

Minthogy az egyház és iskola egymás nélkül nem fejthetik ki teljes erejüket s nem elégíthetik ki a szellemi szükségleteket; főkkörünk választmánya első sorban a legmelegebben az ajánlja, hogy Békásban egy róm. kath. lelkészi állás és egy tanítóval bíró állami népiskola szerzéséről kegyeskedjék gondoskodni.

Csupán lelkész-tanítónak kiküldetése teljes sikerre nem vezethet; s egy egyén a legnagyobb önfeláldozással sem felelhet az egyház és iskola kettős feladatának, sőt kántor nélkül még a vallási szertartás erejét sem tudja úgy kifejteni, hogy a hivek érzületére, ennek fejlesztésére nagyobb hatással legyen.

A vallás is, az oktatás is e községek szét-szórta élő magyar lakosai között oly feladatokkal járnak, melyek külön egy-egy egész embert kívánnak.

Iskolát tulajdonképen nem is kellene kérnünk, mert a milleniumi iskolákat első sorban az ily exponált nemzeti helyek kedvéért határozta el az országgyűlés és csakugyan e csoportközség azok közé tartozik, melyekre nézve az állami népiskola életszükség s nemzeti szempontból itt valóban elsőrendű missziót teljesítené. Itt az ország szélső határán az idegen áramlat között a nemzeti szellemnek lenne erődje, mely hirdetné, hogy a magyar állam hatalmának és műveltségének birtoka egészen a határig kiterjed. Különb tudomásunkra is jutott, hogy Csikmegyében első helyen milleniumi iskola Békáson fog felállíttatni.

Minthogy pedig a magas kormányok e községben állami belépő hivatala s más tisztviselősege van, a lelkészi állás szervezéséről s ellátásáról neki kellene gondoskodnia még pedig úgy, hogy ezen elszigetelt helyen az álláshoz méltó tisztességes ekzsisztencia megfelelő papi lak és 800 ft évi fizetéssel biztosíttassék.

Ha azonban a pénzügyi viszonyok miatt a lelkészség és a népiskola együttes felállítására akadályokba ütköznek, akkor véleményünk szerint legelőször is a népiskolát kellene felállítani s a tanítói állást szervezni. A hivek hitbeli szükségleteinek ellátását az Emkének 200 ft segélye mellett továbbra is a tölgyesi lelkészre bízni, hogy jövőben is havonként bár egyszer s ezen kívül minden ünnep másodnapján tartson istentiszteletet.

A tanítóban pedig kántort nyervén, nemcsak az istentiszteleteket tarthatja kellő szertartással, hanem a lelkész utasítása szerint más alkalmakkor a tanító egyedül is végezhet némely templomi ájtatosságokat. A főkkör e javaslatot elfogadásra a legmelegebben ajánlja.

TANÜGY.

— Tanítóegyesületi gyűlés. —

Gy.-Alfalu, febr. 15.*)

A gyergyói róm. kath. tanító-egyesület 1896. febr. 12-én Gyergyó-Csomafalván az elemi népiskolánál tartotta meg téli rendes közgyűlését a tagok és tanúgybarátok élénk érdeklődése mellett, melyről legyen szabad a következőket közölnöm.

A tagok nagy számmal összegyűlve fél 9 órakor szent misét hallgattak, melyet helybeli lelkész Balló János mondott, melynek végével a tagok bizottságokra oszolva a gyakorlati tanításokat hallgatták meg. Ezután az első osztály termében összegyűlve, elnök Hochschild Lajos emelkedett szellemű beszéddel a gyűlést megnyitja, mely után a jegyzőkönyve olvastatván fel, hitelesítettett.

Következett a gyakorlati tanítások méltatása. Marti Ferencnek az I-ső osztályban az írva-olvasásból tartott tanítására Székely János és Borka Lajos referáltak. Benedek József a III.ik osztályban a számtanból a szorzást tanította, melyre Kaitár István tette meg észrevételeit. Székely Ferenc tanítását az V. osztályban a természetrajzból a kigyók ismertetése képezte, melyre Kaitár Károly és Imets János nyilatkoztak. A gyakorlati tanítások eltekintve a csekély észrevételektől, a tett bírálatok alapján, dicséretesen sikerültek jelentettek ki.

Ezután Józsa Sándor az ezelőtt 5 évvel itt tartott tanítóegyesületi gyűlésről emlékeztvén, elmondja az akkor észlelt hiányokat; s örömet fejezi ki a mai gyűlésen, hogy azok a hiányok nagyobb részt most nincsenek meg. Főérdemül tudja ezt Balló János plebánosnak és azon előjárásának, kik vele együtt a nevelés szent ügyeért közreműködtek.

Reméli, hogy jövőre nézve iskolájuk diszessé fog válni, az iskolai padok és a tanító lakáson észlelt hiányok kipótlása által. Erre vonatkozólag Balló János plebános kijelenti, hogy legfőbb törekvése odahatni, hogy ezen hiányok is minél hamarabb kipótlóttassanak; mire a gyűlés lelkesen megéljenezte,

*) A tudósítást elég későn kaptuk.

A millenniumi diszgyűlés megtartására vonatkozólag határozatot: hogy tartassék Gy.-Szentmiklóson május 4-én. Programja a következő: Te-deum, elnöki megnyitó, énekek: imaszerű ének, himnusz, szózat szavaltatok és alkalmi felolvasás.

Az énekek begyakorlására mint szakértők Barabás Rajmondot közfelkiáltással lelkes éljenzés közt a gyűlés főkarnagygyá választotta.

Az önképzőköri írásbeli jelentések, miután az előre haladott, felolvasás nélkül a levéltárba tétetni határozattak.

A tárgysorozat ki lévén merítve, némi keblü ügyek elintézése után elnök köszönetet mond a megjelent vendégeknek, a tagokat üdvözölve, a gyűlést bezárta.

Gyűlés után közebéd volt, melyet pohárköszöntők fűszereztek.

Balázs Gergely,
t. e. aljegyző.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Uj anyakönyvvezető.** A belügyminiszter Balázi Lajos Szereda városi helyettes anyakönyvvezető lemondása folytán ezen állásra Veress Lajos helybeli tanítót nevezte ki a közigazgatási bizottság ajánlatára.

— **Áthelyezés.** A kolozsvári posta- és távirtda igazgatóság Sántha Lajos posta- és távirtda tisztjelöltet a csikszeredai postahivataltól a brassói főpostahivatalhoz; továbbá Merza Gergely mezőkövesdi adótitkár a m. kir. pénzügyminiszter a csikszeredai adóhivatalnál újlag engedélyezett adótitkár állásra áthelyezte.

— **Kinevezés.** A m. kir. igazságügyminiszter Wellman Samu joggyakornokot a helybeli kir. törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki. Gratulálunk a kinevezéshez!

— **Eljegyzés.** Puskás Jenő a gyergyóalfalvi gazdasági felső népiskola fiatal derék tanára f. évi február 22-én tartotta eljegyzését Korpos Ádám gyergyótölgyesi birtokos és hitelintézeti igazgató szép és kedves leányával, Aranka kisasszonnyal. Szívünkől gratulálunk a szép frigyhez!

— **Népoktatásügyi monográfia.** A vallás- és közoktatási miniszter Magyarország ezredéves multjára és az ezredéves ünnepélyre való tekintettel, de kivált a jövő kulturális fejlődése szempontjából kívánatosnak tartván, hogy minden törvényhatóság a népoktatásügyi monográfiáját megírassa, e végből a vármegyei közigazgatási bizottságok „vármegyei népoktatási történelmi bizottság” megalakítására utasította, s az e körüli teendőkre vonatkozólag az országos közoktatási tanács által elfogadott utasítást is elküldötte.

— **Halálozások.** Csikszentkirályi Kristó Péter, székely fajunk egyik ősi típusa, az alsíki székely közbirtokosok egyik legtehetségesebb tagja f. évi február 24-én az urban elhunván, temetése ugyan e hó 27-én a rokonok, helybeli és vidéki nagyszámban összejött közönség megható részvéte mellett történt. Az elhunyt kevés iskolázás és nagy élettapasztalat mellett határozott, erős székely jellem, igazságszerető, regularis apa, szorgalmas és takarékos gazda volt. Összes vagyonát gyermekei között már ezelőtt 10 évvel telekkönyvileg megosztván, minden a mai örökösödéseknél divatba jött esetleges pernek és testvérharcnak elejét vette. Alapítványában a szegényekről is vallásos lélekhez méltóan, szépen gondoskodott. Mindenekben példásan elrendezte házáat és övéit. Legyen áldott emléke! — Székely Ignác csikszentimrei kántor-tanító f. évi március hó 2-án reggeli 7 órakor életének 43-ik, házasságának 20-ik, tanítókodásának 22-ik évében a haldoklók szentségének áhitatos felvétele után hosszas sorvasztó betegség következtében megszűnt élni. Földi részei f. hó 4-én d. e. 10 órakor helyeztetnek örök nyugalomra. Nyugodjék békében.

— **Az olcsó pálinka következményei.** Mind a mellett, hogy Káhán Náthán regálé bérlő Csik-Taploczán is az italmérségi jog árát az államnak megdupláztá, még is a község lakosai egy év alatt azon kellemes helyzetben voltak, hogy a bérlő egyik alkalmazottjának jóvoltából olcsóbb pálinkához jutottak s mi több, a rumnak bősége és olcsósága nagyban hozzájárult a nép között a thea ivás elterjesztéséhez is. Ennek magyarázata abban áll, hogy a Káhán czégnék Rozenfeld Pál névre hallgató egyik taploczai alkalmazottja évi gázsiját megakarván javítani, úgy gondolkodott, hogy ez iránt hamarabb czélt ér, ha a pálinkás és rumos

hordókat megdézsmálja s az italok árát saját javára fordítja, mert ez által kikerüli a gazdával való egyezkedés esetleges sikertelenségét. A turpisság akkor sült ki, mikor Káhán ur az üzleti év káros eredményének okát kutatni kezdte, s azon gondolatra jött, hogy talán jó lenne a raktár helyiség ajtójának zárját olyképpen alakíttatni át, mi által az italkészlet nagyobb biztonságba lesz helyezhető. Levette tehát közelebből a raktárajtó zárját s azzal beállított László József szeredai kovács mesterhez, kérvén arra egy más kulcs készítését. A kovács mindenek előtt kijelentette, hogy azon zárhoz a mult évben Rozenfeld kérésére egy viaszlenyomat után kulcsot már készített s így az újabb munka talán fölösleges lesz.

Káhán urat a Kovács vallomása meglepte, s legott tisztába jött az üzleti károsodás oka felől felkérte László Kovácsot vallomásának a bíróság előtti ismételése végett a törvényszéknél való megjelenésre. Lászlót a bíróság ennek folytán kihallgatta, minek következtése Rozenfeld letartóztatása lett. Eddig a dolog maga rendén ment, de sajnos, hogy a további vizsgálatnak megdöbbentő eredménye lett, több taploczai korcsmárolással foglalkozó s eddig köztisztelőben állott székely embernek letartóztatásával s a bűnjelekkel együtt a törvényszéki fogházba való bekísértetésével, a mit hir szerint további letartóztatások fognak követni azok közül, kik Rozenfeld által a lopott italokkal láttattak el.

— **15 székely gazda pusztulása.** E czímen rettenetes csapásról közöl hirt a kolozsvári „Ellenzék” egy állítólag Kozmásról vett értesülés alapján, mely szerint ott közelebből 15 székely gazdának mindene a tűz martalékává vált volna. Az egészből annyi a való — a mi így is elég sajnos — hogy február 18-ra virradólag eddig ismeretlen okból nevezett községben tűz támadott s Pál Dávidnak összes épületei, Darvas Ignác és két társának részben házaik, részben pedig gazdasági épületeik elhamvadtak.

— **Hóviharak.** A gyertyaszentelő boldogasszony napján előfordult enyhe idő után barlangjába visszavonult maczkó urék még tovább folytathatják álmukat a mostani időjárásból következő, mert néhány nap óta a nyugotról jövő nagy hóviharak kilátást nyújtanak a hideg idő hosszabb tartamára. A dühögő vihar a posta közlekedést is megakasztotta. A Szépvizről Szeredaba járó posta kocsí március 1-én több mint 10 órai késéssel jöhetett be, az nap pedig Udvarhely felől a kocsí posta meg sem érkezett. Mi azonban vigasztalhatjuk magunkat azzal, hogy az erős és hosszas telekhez Csikban szokva vagyunk, de nincsenek szokva különösen a közép tenger partjai mellett fekvő országrészek, hol a mult hó végén szintén óriási hóviharak dúltak a közlekedést megakasztva s a fejlődésnek indult tenyészetet megsemmisítve.

— **Eladó faanyagok.** A földmivelésügyi miniszter az országban 1896. évben eladásra kerülő faanyagokról tüzetes jegyzéket szerkesztett, melyből a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara az alábbiakban közli a Csikmegyébe történt bejelentéseket: Szent Péter r. k. egyház megye Csik-Várdotfalván, Csobotfalva község határában 1190 holdról nyerhető fát; Csik-Szentkirály község elad ugyanott 80 holdról nyerhető fát; Csik-Szentlélek község (utó posta Csik-Szereda) Felső-Tölgyesen 115 holdról nyerhető fát; Csik-Szentdomokos község Csik-Madarason 437 hold 55140 köbméter épület és műszerfát; Csik-Karczfalva község Csik-Madarason 437 holdról 78660 köbméter épület és műszerfát; Csik-Madara község ugyan ott 450 holdról 90327 köbméter épület és műszerfát.

— **Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás** ellen régen ismert háziszser a pemetefü. Ezen fünek kivonatából Réthy Béla b.-csabai gyógyszerész czukorkát készít, melyben a pemetefü méltán dicsért hatásossága, kellemes izzel párosul. A pemeteczukorka minden gyógyszerteráiban kapható. egy doboz ára 30 kr.

— **Csik-Somlyón** egy kazal lónak való, első minőségű takarmány eladó. Hol? Megmondja kikadóhivatal.

CSARNOK.

Atya és apa.

Szerkesztő ur!

A „Csiki Lapok” egyik legközelebbi számában eladásra hirdették egy méncsikó. Jeles dolog. Mutassuk meg, hogy mi székelyek is megértettük a legnagyobb magyar buzditó szavait, ki a lótenyésztésről is föltételezte Magyarország jövőendő létét.

Ajánlatul a nemes állatnak felhoztatik, hogy „Atyja: Furioso.” Derék állat lehet. Furiosot ismerem; azt is, mely a versenygyepen, azt is, mely méntelepeken tölti be hivatásos feladatát. Ez utóbinak szolgálatát magam is igénybe vétettem, innen biztos az eladásra szánt csikóra nézve a vélekedésem.

De hát nem ezért mártottam tollamat abba a bizonyos fekete lébe. A csikóra nézve semmi komoly terveim nincsenek, máskülönb utasítás szerint a kiadóhivatalhoz fordultam volna.

Van magában a hirdetés szövegében valami, a miért már érdemes a szerkesztővel egy kis szóbeszédbe bocsátkozni.

Azt mondja a hirdetés: „A tyja: Furioso.”

Szerkesztő ur!

Semmiféle állatnak sincs a tyja, csak a pja. Miért? Mert a magyar felfogás és usus loquendi szerint e szó: a tyja, az erkölcsi viszonyt, az apa pedig a természetes (genetikus) leszármazást jelenti a nemző és nemzett között. Az állatok pedig semmi nemű erkölcsi viszonyban nincsenek, nem lehetnek nemzőikkel, mert nem erkölcsi lények, nincsenek, nem lehetnek nemzőikkel, mert nem erkölcsi lények, nincsenek a szó valódi értelmében vett jo-gaik és kötelességeik egymással szemben, a melyekben pedig az erkölcsi viszony határozódik, csak ösztöneik s ezek is csak egy ideig, mely ha letelt, meg sem ismerik egymást, sőt a közösen talált élelem kizárólagos megszerzése végett képe-sek élethalál harcztot vívni egymással.

Innen van, hogy az embernek van a tyja is, meg a pja is egy személyben, mert az ember nem csak természetes leszármazási, hanem kölcsönös erkölcsi viszonyban is áll nemzőjével. A nemző és nemzett között fenforognak azon viszonyos jogok és kötelességek, melyek az örök erkölcsi rend által vannak megállapítva s a melyekben az erkölcsi viszony konkrét kifejezésre jut. Isten az emberi-ségnek a tyja és nem a pja, mert meg van közte és az ember között a teremtés révén az erkölcsi viszony, mely az ur és szolga közötti viszonyhoz felel meg, de nincs meg a genetikus leszármazás, mivel Isten az embert teremtette, és nem önmagából nemzette, mint azt a pantheisták vélték s talán most is vélik. Krisztusnak mint istenfiaának van öröktől fogva a tyja az Atyaistenben, mint emberfiaának volt nevelő a tyja szent Józsefben, de nincs a pja sem egyik, sem másik helyzetében, mert hiányzik mindkét viszonyában a természetes, genetikus leszármazás. Az oldalági vérrokonok, vallási vagy nemzeti közösségben levők a tyafiak egymáshoz, azon erkölcsi köteleknél fogva, mely őket összefűzi, de nem a pafiak a genetikus leszármazás hiánya miatt. Arpad a pánk, Ádám a pánk, de sem egyik, sem másik nem a tyánk, mert a roppant időtávolság miatt köztük és a mostani nemzedék között az erkölcsi viszony háttérbe szorulván, praedominálólóg előtérben áll a genetikus leszármazás. Az egyháznak régi tudós és szentéletű férfiai egyház a tyák, a szerzetes rendek tagjai és a hivek lelkeszei lelki a tyák s s nem a pák, mert csakis erkölcsi a viszony, mely közöttük létezik.

És így tovább. De mért tovább? Sapientisat!

Szerkesztő urnak atyafiságos üdvözléssel Erdély legfőbb lelkiatyjának székhelyén

egy Honatya s nem Apa.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. BOCSKORBÉLA.

FŐMUNKATÁRS GYERGYÓBAN:

HOCHSCHILD LAJOS.

KIADO- és LAPTULAJDONOS:

GYÖRGYJAKAB MÁRTON.

NYILTTÉR.)*

Nyilatkozat.

A „Csiki Lapok” 8-ik száma nyiltterében Bálinth Lázár plébános aláírással paphoz nem illő kifejezésekkel szemben nyiltan és határozottan kijelentjük, hogy mind azon embertelen kifakadások Csiszér Petőre nem illenek, őt mint buzgó tanítót tudjuk és ismerjük, s társadalmi élete is kifogástalan.

Midőn tehát illetlen meghurcoltatását fájdalmasan tapasztaljuk, résztvevőleg visszautasítunk

*) E rovat alatt megjelentekért semmi felelősséget nem vállal a Szerk.

minden ellene elhangzott förmedést s írójá iránt minden tiszteletet megvonunk.

Csik-Szépvíz, 1896. február 26 án.

Fáraó Simon lelkész.

Dr. Zakariás István körorvos, törvh. tag.
Szebeni Péter birtokos, kereskedő, törvh. tag.
Fejér Miklós birtokos, kereskedő, törvh. tag.
Potoczki Antal birtokos és kereskedő.

Zakariás Jakab kereskedő.

Graef András ny. m. k. bélyeg r. tiszt.

Zakariás J. Antal tár. igazgató.

Dobál Antal kereskedő.

Deák György közs. képv.

Szabó Béni keresk.

Zakariás Izsák birtokos, kereskedő, törvh. tag.

Gergely György lelkész.

Dájbukát Dávid birtokos, kereskedő.

Potoczki Alajos birtokos, kereskedő.

Fejér János kereskedő, közs. iskszéki elnök.

Jakab János kereskedő.

Becze Ferencz közs. tanító.

Szebeni Menyhért birt., keresk.

Puskás Tamás kántor-tanító.

Miklós József közs. képv.

Száva Kristóf birtokos, keresk., törvh. tag.

Zakariás Kristóf birtokos, keresk., törvh. tag.

Id. Dájbukát Antal birtokos, törvh. tag.

Theil Frigyes gyógyszerész.

Fejér Jakab birtokos és kereskedő.

Bartha István közs. tanító.

Daniel Antal kereskedő.

Dájbukát Antal kereskedő.

Zakariás K. Antal kereskedő.

Ferencz Ignác egyh. tanácsos.

Jancsó Károly iparos.

Balázs Lajos 3 tizesi képv.

Mihály József Gy.

Mihály Márton műasztalos.

Miklós Balázs.

Mihály Ignác iparos.

Imre János földész.

Pál Domokos.

Becze Elek közs. képv.

Szabó Ferencz iparos

Ferencz Alajos.

Miklósy József asztalos.

Mihály Agoston.

Kozma Sándor iparos.

Péter József iparos.

György Ilyés iparos.

Thief János ny. örmester.

Teutsch János vendéglős.

Száva János k. segéd.

Miklós Ignác.

Miklós Lajos.

Miklós Dénes 3 tizesi képviselő.

Mihály Domokos földész.

Kuna József.

Ferencz Imre.

ifj. Kozma János iparos.

Deák Dénes esküdt.

Szakács György.

Stuhlmüller Antal fodrász.

Péter János iparos.

Jakab Gyula iparos.

Bartha József iparos.

Tőke József társulati elnök.

Sáska Lukács kőműves.

id. Roth István vendéglős.

Miklós Elek.

Ferencz Gábor timár.

Szatmári István.

Czincziri Ferencz iparos.

Jancsó György kereskedő.

Teutsch György.

Imre Sándor kereskedő.

Bartha Ignác iparos.

Pál István kerekes.

Szakács János.

Khun Márton ny. örmester.

Kovács Gergely iparos.

Kalamár József iparos.

Miklós István iparos.

Csik-Szentmihály-Ajnád községek részéről:

Kósa György községi bír.

André István községi képviselő.

Imre Gergely.

alsó Koncz Antal.

Orbán Albert.

Sipos Péter községi képv.

Koncz József közs. képv.

Sipos József.

Sipos István.

Petres Ignác pénztárnok.

Koncz Gábor.

Orbán Antal albiró.

Antal András.

Antal János.

Süket Antal.

Kósa János.

Koncz Miklós.

Kósa János.

Bartha István.

Jakab Sándor.

Sáska Lukács.

Meghívó.

A „Kisbirtokosok országos földhitelintézetével szövetséges gyergyói első mezőgazdasági előleg-egylet, mint szövetkezet“

XI. évi rendes közgyűlését

1896. márczius hó 11-én, szerdán délelőtt 9 órától kezdve, az iskolaépület nagytermében tartja, melyre a tagok tisztelettel meghívotnak.

A tanácskozás tárgyai:

1. A határozatképesség megállapítása.
2. Az 1895. évről szerkesztett zárszámadások betérjesztése.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
4. A mérleg elfogadása, a felmentvény megadása és intézkedés az évi nyereség felosztásáról.
5. Az igazgatóság kiegészítése.
6. Esetleges kérvények és indítványok.

Kivonat az alapszabályokból.

56. §. A közgyűlés zártkörű s az egylet azon rendes tagjaiból áll, a kik a legközelebbi üzletév — december 31-én — részvényesek voltak.

60. §. A közgyűlés tárgyai:

h) az igazgatóság és felügyelő-bizottság javaslatai, valamint bármely egyleti tagnak indítványa, ha közgyűlést megelőzőleg tizenegy nappal ez, irásban az igazgatóságnak be lett adva.

61. §. A közgyűlésen minden rendes egyleti tagot egytől tiz részvénytől egy szavazat illet; tizenegyötől husz üzletrészszel kettő, huszonegy és ennél több részvénytől biró tagok hármat szavazhatnak.

A szavazás rendszerint nyíltan történik, azonban választásoknál és személyt illető kérdésekben öt egyleti tag kiváratára, titkos szavazásnak van helye.

A szavazatok akár személyesen, akár pedig erre írásban meghatalmazott oly egyleti tag által gyakorolhatók, kinek a közgyűlésen — az 56. §. értelmében — megjelenni joga van. A meghatalmazottak annyit szavazhatnak, a hány szavazattal megbízjuk bir; de mindenki csak egy részvényes megbízását fogadhatja el.

Ditróban, 1896. február hó 9-én.

3—3

Az igazgatóság.

Sz. 5495—1895.

tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gyergyószentmiklósi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy remetei id. Mélik István végrehajthatónak, várhegyi Kótfász Tódor Vaszié, végrehajtást szenvedő elleni 130 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a csikszeredai kir. törvényszék (a gyergyószentmiklósi kir. járásbiróság) területén lévő, Várhegy község határán fekvő, a várhegyalji 36. sz. tjkvben foglalt 139., 140. hrsz. a. 42 frt, 396., 398., 401., 403., 412/2., 414., 416., 417., 419., 422., 424., 425. hrsz. a. 284 frt és 1053. hrsz. a. 29 frt becsértékű egész ingatlanokra az árverést a fennebbi becsértékekben ezennel megállapított kikláltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi május hó 1-ső napján d. e. 9 órakor Várhegy község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gy.-Szentmiklóson, 1895. december hó 31. napja.

A kir. járásbiróság, mint tlkvi hatóság.

Páll Venczel,

kir. aljbiró.

Sz. 5667—1895.

tlkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A gyergyószentmiklósi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Moise sin Lebel Moldva Borka községi lakos végrehajthatónak Tölgyesi Zváncsa Vaszi s társai végrehajtást szenvedők elleni 50 drb cs. kir. arany tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a csikszeredai kir. törvényszék (a gyergyószentmiklósi kir. járásbiróság) területén lévő, Tölgyes község határán fekvő, a felsőtölgyesi 24. sz. tjkvben foglalt 90., 91. hrsz. a. 196 frt, 2766. hrsz. a. 44 frt, a 611. sz. tjkvben foglalt 3553¹/₁. hrsz. a. 160 frt, a 864. sz. tjkvben foglalt 3553²/₂. hrsz.

a. 36 frt becsértékű egész ingatlanokra az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok 1896. évi május hó 5-ik napján d. e. 9 órakor Tölgyes község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bizottságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gyergyó-Szentmiklóson, 1896. évi jan. hó 6. napján.

A kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

Páll Venczel,

kir. aljbiró.

Cs.-csatószegei előljárástól.

Árverési hirdetmény.

Alólirt község előljárása részéről közhírré tétetik, hogy a Csztószege község tulajdonához tartozó egy jó forgalmu **2 kövü lisztelő vízi malom** s ezzel szemben egy **uj fűrészes malom** a hozzá tartozó gazdasági épületek és 1260 □öl területű kert és kaszálóval együtt 6 egymásutáni évekre folyó évi márczius hó 25 én délután 2 órakor Csátószege község házánál nyilvános árverés útján haszonbérbe adatik.

Egy évre kikiáltási ár 160 frt.

Arverezni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben az árverés megkezdése előtt az előljárástól kezéhez letenni.

Az árverési feltételek naponta a hivatalos órákban délelőtt a község házánál megtekinthetők.

Csik Csátószege, 1896. febr. 28.

Rusz János, Eröss Antal,
kzjő. 1—2 bíró.

A gyergyói járás főszolgabirójától.

Sz. 841—1896.

k. i.

Pályázati hirdetmény.

Gyergyó-Tekerőpatak 2047 lelket számláló nagyközségben a jegyzői állás ürességbe lévén, annak betöltésére ezennel újból pályázatot hirdetek s felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni ohajtják, hogy az 1883. évi I. t.-czikk 6. §-ban körülirt minősítésről szóló oklevéllel, honossági és erkölcsi, valamint eddigi szolgálatukat igazoló bizonyítványokkal felszerelt folyamodványukat hozzám 1896. évi márczius 15-éig bezárolag adják be.

A jegyző javadalmazása évi 400 forint fizetés, természetben lakás, 50 forint irodai, 25 frt utazási átalány és a magán munkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak élvezete.

Gy.-Szentmiklós, 1896. febr. 14-én.

Nagy Tamás,

főszolgabiró.

2—3

Kisküküllő és nyáradmenti borok:

1895. évi termés litere 20 kr.

1894. „ „ „ 23 kr.

1892. „ „ „ 25 kr.

1890. „ „ „ 30 kr.

Árak vasutra feladva, hordó nélkül vannak számítva.

Székely-Keresztur, 1896. febr. 28.

„Szeszes italokkal kereskedő részvénytársaság.“

1—3

Szám 4541—1895.

tkv.

Arverési hirdetményi kivonat.

A gyergyószentmiklósi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a gyergyószentmiklósi Népbank végrehajthatóan remetei özv. György Mihályné és ifj. György József Mihály végrehajtást szenvedő elleni 920 frt tökékövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyben a csikszeredai kir. törvényszék (a gyergyószentmiklósi kir. járásbíró) területén levő, remete község határán fekvő, a remetei 457. sz. tjkvben foglalt 1063. hrsz. alatti 6 frt, 1108. hrsz. alatti és 2886. sz. tjkvben foglalt 1110., 1109¹/₂, 1109²/₂ hrsz. a. 400 frt, a 457. sz. tjkvben foglalt 1420 hrsz. a. 6 frt, 3390. hrsz. alatti 4 frt, 3394., 3910. hrsz. alatti 5 frt, 4216. hrsz. alatti 5 frt, 4218. hrsz. alatti 3 frt, 4257. hrsz. alatti 3 frt, 5235. hrsz. alatti 7 frt, 5643., 5644. hrsz. alatti 5 frt, 6093. hrsz. alatti 2 frt, 6515—6519. hrsz. alatti 78 frt, 7677. hrsz. alatti 5 frt, 7936. hrsz. alatti 9 frt, 7938. hrsz. alatti 2 frt, 7991. hrsz. alatti 7 frt, 13011., 13012., 13052. hrsz. alatti 79 frt, 18673—18683., 18685. hrsz. alatti 30 frt, 19935., 19936. hrsz. alatti 17 frt, 21034., 21035. hrsz. alatti 4 frt, 91474. hrsz. alatti 4 frt, 21715. hrsz. alatti 4 frt, 21728¹/₂ hrsz. alatti 2 frt, 22140—22147. hrsz. alatti 31 frt, 22495., 22497. hrsz. alatti 6 frt, 22891—22893. hrsz. alatti 57 frt, 22897. hrsz. alatti 3 frt, 22898—22902., 22904—22906. hrsz. alatti 19 frt, 22909., 22911. hrsz. alatti 8 frt, 23752., 23754., 23755. hrsz. alatti 19 frt, 26602. hrsz. alatti 27 frt, 26969., 26970., 26972. hrsz. alatti 13 frt, 27902b., 27902c., 27902d., 27902e., 27903. hrsz. alatti 4 frt, 28145. hrsz. alatti 9 frt, 28258., 28259. hrsz. alatti 18 frt, 29500., 29501., 29502a., 29502b., 29503a., 29503b., 29504—29506., 29509., 29512., 29513. hrsz. alatti 55 frt, 29517. hrsz. alatti 7 frt, 30151. hrsz. alatti 39 frt, 30299. hrsz. alatti 18 frt, 5827. hrsz. alatti 5 frt, 7934. hrsz. alatti 8 frt, 7939. hrsz. alatti 3 frt becsértékű, a 2886. sz. tjkvben foglalt 22914. hrsz. alatti 6 frt becsértékű és a szárhegy I. r. 1294. sz. tjkvben foglalt, jelenleg id. Mélik István nevében álló 9707. hrsz. alatti 42 frt, 10394. hrsz. a. 139 frt, a 10541. hrsz. alatti 43 frt és 10548., 10549. hrsz. alatti 180 frt becsértékű egész ingatlanokra az árverést a fennebbi becsértékben ezen megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi április hó 16-ik napján d. e. 9 órakor, esetleg a következő napon is d. e. 9 órakor Remete község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Gy.-Szentmiklóson, 1895. évi nov. hó 10-én.

A gyergyószentmiklósi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Páll Venczel,
kir. aljbíró.

Szám 25 - 1896.

tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A gyergyószentmiklósi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy remetei id. Mélik István végrehajthatóan salamási Moldován György végrehajtást szenvedő elleni 151 frt tökékövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyben a csikszeredai kir. törvényszék (a gyergyószentmiklósi kir. járásbíró) területén levő, Ditró hodos község határán fekvő, a ditrói 2246. sz. tjkvben foglalt 23461., 23462. hrsz. alatti ingatlan épület tulajdon és térhasznélvezeti jogának Moldován Györgyöt illető fele részére az árverést 306 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1896. évi április hó 23-ik napján délelőtti 9 órakor Ditró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gy.-Szentmiklóson, 1896. évi január hó 20-ik napján.

Kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Páll Venczel,
kir. aljbíró.

Árlejtési hirdetmény.

Csik-Szépviz háromtizes székely birtokosság képviselősege közhírré teszi, hogy a birtokosságától épített templom földézetből 98 négyszögmétert horgonyzott bádoggal szándékozván fedetni, minek kiadását folyó évi márcz. 22-én d. u. 2 órakor Szépviz község házában nyílt árlejtésen határozta el.

Kikiáltási ár 491 frt 31 kr, melynek 10 %-át árverezni szándékozók az árverező bizottság kezéhez az árverés megkezdése előtt letenni tartoznak.

A költségvetés és feltételek alulírott bizottságnál megtekinthetők.

Csik-Szépviz, 1896. febr. 11-én.

Antal János, Antal Domokos,
b. pénztárnok. 2—2 b. elnök.

Pályázati felhívás.

Alulírott részvénytársaság végrehajtó bizottságának folyó év február hó 27-én tartott üléséből elhatározta, hogy a csikszeredagyimesi vasutvonal mentén pályázat útján ideiglenesen 40 frt havi fizetéssel három felügyelői állást rendszeresít.

Felhivatnak pályázni kívánók, hogy pályázataikat az eddigi szolgálati bizonyítványaik melléklésével alulírott részvénytársaság igazgatóságához legkésőbb márczius 12-éig adják be, mert a későbbben érkezők figyelembe nem vétetnek.

A pályázóknak szükséges a német nyelvet legalább részben birni.

Csikmegyei polgárok előnyben részesülnek.

Szolgálati teendőjükre az irodában nyerhetnek felvilágosítást.

Csiki vasutépítkezési és élelmészési részvénytársaság.

Szám 6723—1895.

polg.

2—3

Hirdetmény.

A csikszeredai kir. törvényszék ezennel közhírré teszi, hogy a „székely vasutak“ céljaira Csik-Szereda város határában kisajátított ingatlanokra nézve a kártalanítási eljárást elrendelte s annak foganatosítása végett a kir. törvényszéknél megkezdendő és a helyszínén folytatandó tárgyalás határnapjául 1896. évi márczius hó 14. napjának d. e. 9 óráját tűzte ki azon hozzáadással, hogy ezen a határnapra a kisajátító nevében a m.

kir. államvasutak sepsiszentgyörgy-csikszeredai vonala építési felügyelőségét a távollevők és ismeretlen tartózkodásuak számára gondnokul kinevezett dr. Bocskor Béla ügyvéd csikszeredai lakost, továbbá a kisajátítási összeírásban foglalt tulajdonosokat, úgy nemkülönben azok törvényes képviselőit hivatalos felzeteken egyénenkint külön megidézte.

Figyelmeztetnek az érdekeltek, hogy elmaradásuk a kártalanítás fölött hozandó érdemleges határozatot nem gátolja és hogy az egyéni külön értesítésnek elmaradása vagy a tárgyalásról elmaradás miatt igazolásnak helye nincs.

A kir. törvényszék üléséből

Csik Szeredán, 1895. decz. 31-én.

Gyárfás László,
elnök.

Koncz Károly,
jegyző.

Egy négy lóerejű cséplőgép és hozzá tartozó here- és repczefejtővel eladó Csik-Tusnád-fürdőn Kelemen Györgynél.

Specialista sörvkötőkben!

Cs. és kir. osztrák-magyar és belga kir. szabadalom!
Kitüntetett Brüsszel 1893. arany-érem és díszokmányal.
KELETI-féle sörvkötő
orvosi tekintélyek véleménye szerint a legtükéletesebb ezen nemben, nem csuszlik, nem gyakorol kellemetlen nyomást és eltávolítja észszerű szerkezeténél fogva az eddigi sörvkötők hiányait.
KELETI-féle gummi-sörvkötő
idomítható pelottával, szarvasbörvödél és biztonsági övvel.
Árak: egyoldalú 6—8 frt, kétoldalú 12—16 frt.
Gyáramban készülnek ezenkívül: Műlábak, műkezek, egyenestartók, (Hessing féle rendszer) orthopaediai fiúók, göröcsér harisnyák és mindenféle francia gummiárak.
Megrendeléseket pontosan és diszkrétén eszközöl.
KELETI J.,
cs. és kir. szab. kötszerész és orvosi-sebészeti műszerész.
Pózület és sörvkötészeti műhely
BUDAPEST,
IV., Koronaherceg-utca 17.
Sebészeti műszertár: Rostély utca (Károly-laktanya 15.)
Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Az élet és halál Istenétől gyászra hívottak figyelmébe.

AZ ELSŐ CSIKMEGYEI DISZ TEMETKEZŐ-INTÉZET

BARCSAY K.
CSIK-SZEREDÁBAN.

Rendes temetkezéseket 10 frttól 500 frtig, s elvállal úgy helyben mint vidéken hullaszállításokat minden irányban. Különös figyelembe ajánlom egyedüli **ércz- és fakoporsó-raktáromat.**

Nagy fakoporsó 4 frtől 50 frtig, nagy érczkoporsó 25 frttól 200 frtig.

Továbbá nagy raktár sirkoszorukba, szallagok- és selyem szemfödelekbe a legjutányosabb árak mellett.

Védjegy.

FERENC Z-pálinka
(Sósbornesz)

Vértess
gyógysz.-féle

használatban a leghatásosabb. — 1 üveg 1 és 2 korona.

Kapható:
Csik-Szeredában: Gözsy Árpád gyógytárában és Nagy Gyula kereskedésében.
Székely-Udvarhely: Bodrogi A., ifj. Derzsy Antal, Farczady K. K., Gál János, Gergely János és Máthé János kereskedőknél.
Sz.-Keresztúron: Jaeger J. gyógytárában és Lengyel László kereskedésében, valamint közvetlen

VÉRTES LAJOS Sas-gyógytárában Lugoson.

Vagyon-mérleg-számla

Vagyon. a gyergyótölgyes és vidéke takarékpénztár-részvénytársaság 1895-ik üzletévről.

Teher.

Főkönyv lapja	Összeg	Összeg		Főkönyv lapja	Összeg	Összeg	
		frt	kr			frt	kr
95	Pénztár-készlet 1895. december hó 31-én	96	66	1	Alaptőke	20000	—
96	Váltókban	39960	—	3	Tartalékalap saját 6%-os kamatjával	3139	14
97	Kötvényekben	17046	50	17 28-79	Visszaváltó kölcsönök	16202	25
10	Ingatlan birtokban	214	60	102	Betétek tőkésített kamatokkal	17012	50
2	Beruházásban	350	—	82	Fel nem vett osztalékok	139	—
103	Személy-számlán	853	75	4	" " " jótékonyozás	4	45
				104 105 106 107	Személy-számlákon	572	90
				81	Befizetendő II. foku nyugta-bélyegilletékek	14	—
				6	" " " betéti tőke kamatadó	57	38
					Az 1895-ik évi nyereség, mely feloszlik:		
					9% tartalékalapra	166	—
					1% jótékony célra	13.89	—
					90% osztalékokra részvényenkint 1.20	1200	—
						1379	38
		58521	51			58521	51

Gyergyó-Tölgyesen, 1895. december hó 31-én.

Korpos Ádám s. k.
könyvelő.

Ifj. Török Antal s. k.
igazg. pénztárnok.

Ezen forgalmi nyereség-veszteség és vagyon-mérleg számla a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítván, mindenekben helyesnek és megegyezőnek találtuk.

Gyergyó-Tölgyesen, 1895. évi december hó 31-én.

Avrám Haim s. k.

Török Antal s. k.

Lázár István s. k.
ig. tag.

Csató István s. k.
f. b. tag.

Dr. Lázár János s. k.
f. b. elnök.

Dobribán Péter s. k.
f. b. tag.

Magyar Osztály-Sorsjáték.

35007 pénznyeresemény 7932000 korona összértékben.

Legnagyobb nyeresemény a legkedvezőbb esetben **Egy Millió** korona

II. osztály. Huzás 1896. márczius 11-14-ig.				II. osztályu vételsorsjegyek árai:				III. osztály. Huzás 1896. május 12-28-ig.					
Nyeremény	korona	=	korona	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	Nyeremény	korona	=	korona		
1	100000	=	100000	40.—	20.—	4.—	2.—	1 jutalomdíj a	600000	=	600000		
1	60000	=	60000	II. és III. osztályu teljes sorsjegyek árai:				1	400000	=	400000		
1	40000	=	40000	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	1	300000	=	300000		
1	30000	=	30000	60.—	30.—	6.—	3.—	1	200000	=	200000		
1	20000	=	20000	Ezen eredeti árakon kívül II. osztályu sorsjegyek megrendelésénél ajánlott levél portója és nyereseményjegyzék díja fejében 25 kr, teljes sorsjegyek megrendelésénél pedig ajánlási díj és 2 nyereseményjegyzékért 40 kr küldendő be.				1	100000	=	100000		
1	15000	=	15000					2	40000	=	80000		
1	10000	=	10000					2	20000	=	40000		
2	8000	=	16000					5	10000	=	50000		
8	4000	=	32000					10	8000	=	80000		
10	2000	=	20000					34	6000	=	204000		
13	1000	=	13000					100	2000	=	200000		
100	400	=	40000					200	1000	=	200000		
860	200	=	172000					2650	200	=	530000		
9000	120	=	1080000					22000	150	=	3300000		
10000 nyeremény összesen		=	1648000					25007 nyeremény és egy jutalom		=	6284000		

Sorsjegyeket ajánl és szétküld az összegnek postautalványon való előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel

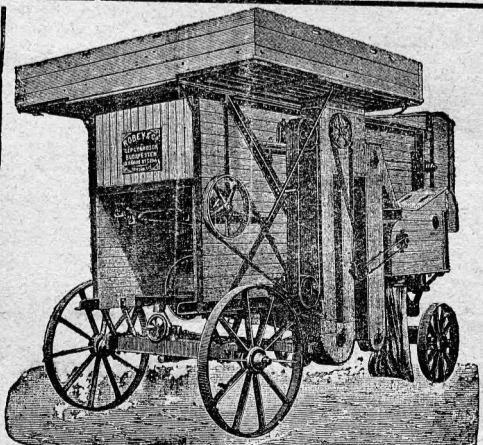
Heintze Károly, BUDAPEST, Szervita-tér 3.

Szervita-tér 3.

Sürgőnyezim: LOTTOHEINTZE BUDAPEST.

2-3

Szervita-tér 3.

ROBEY & COMP.
GÉPGYÁROSOK,
BUDAPEST, IX. kerület, Rákos-utca 5-9. szám.

Ajánlják:

„RECORD“

nevü

uj szabadalmazott és jelesnek bizonyult

egyesített lóhere-, luczerna- és más eféle hüvelyeseket cséplő-, fejtő- és tisztító-gépüket.

10-10

Arjegyzékek és költségvetések kívánatra ingyen és bérmentve.

Nyomatott Csik Szeredában 1896. a laptulajdonos és kiadó Györgyjakab Márton könyvnyomdájában.